

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

для очної і заочної форм навчання змістових модулів 1–2, заліку
з навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ»

*(освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії,
галузь знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальність 032 – Історія та
археологія)*

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2018**

Контрольні завдання для очної і заочної форм навчання змістових модулів 1–2, заліку з навчальної дисципліни «Історія світової політичної думки» (освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії, галузь знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальність 032 – Історія та археологія) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. М. В. Яцюк. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 31 с.

Укладач канд. іст. наук, доц. М. В. Яцюк

Рецензент канд. іст. наук, доц. В. В. Жигло

Рекомендовано кафедрою історії і культурології, протокол № 2 від 3 жовтня 2017 р.

ЗМІСТ

1	Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
2	Контрольні питання до змістового модуля 1.....	8
3	Контрольні завдання до змістового модуля 1.....	11
4	Контрольні питання до змістового модуля 2.....	14
5	Контрольні завдання до змістового модуля 2.....	16
6	Контрольні питання заліку з навчальної дисципліни «Історія світової політичної думки».....	20
7	Підсумкові завдання до заліку з навчальної дисципліни «Історія світової політичної думки».....	25
	Список рекомендованої літератури.....	30

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія світової політичної думки» є поглиблення знань аспірантів з історії зародження та розвитку політичної і правової думки з часів античності і до новітнього часу, зосереджуючись в основному на культурних і політичних здобутках європейської цивілізації. Вивчення цього курсу також має сприяти правовому, демократичному і патріотичному вихованню аспірантів, формуванню високої правової культури та виробленню у них вміння аналізувати і прогнозувати розвиток як окремих політико-правових інститутів, так і держави та права в цілому.

Основні завдання вивчення дисципліни «Історія світової політичної думки» знаходяться в теоретичній і практичній площинах:

теоретичні:

- дати глибокі міцні і системні знання основних політико-правових доктрин;
- ознайомити з досягненнями світової політико-правової думки;
- узагальнити історичний досвід управління суспільством і державою на різних етапах історичного розвитку.

практичні:

- формування вмінь аналізувати історико-теоретичний зміст політико-правового вчення;
- визначати актуальні програмні положення політико-правових вчень з точки зору оцінки сутності держави і права, політичних цілей, задач, методів їх досягнення;
- показати наступність і новизну в розвитку політико-правових доктрин.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати:

- основні політико-правові доктрини Стародавнього Сходу і Античності;

- основні політико-правові доктрини Середньовіччя та епохи Відродження;
- напрямки еволюції політико-правових учень періоду Нового часу;
- основні концепції держави і права сформовані у ХХ сторіччі;
- погляди на державу і право на українських землях в епоху Середньовіччя та
- козаччини;
- зміна в політико-правових поглядах в процесі на соціально народу України;
- основні політико-правові сформовані у ХХ ст.

вміти:

- застосовувати в практичній діяльності набуті в практичній діяльності набуті
- теоретико-методологічні знання;
- підготувати наукову доповідь з проблем історії вчень про державу і право;
- аналізувати першоджерела та наукову літературу;
- аналізувати зміни в законодавстві з точки зору історичного досвіду
- отриманого в процесі еволюції поглядів на державу і право;
- дати порівняльну характеристику основних концепцій щодо держави і права;
- самостійно виявляти як позитивні моменти так і слабкі сторони в
- новозапропонованих концепціях;
- творчо застосовувати набуті знання в процесі правотворчої діяльності.

мати компетентності:

- володіння системою знань у межах спеціальності «Історія і археологія»;
- здатність формувати, оцінювати та імплементувати актуальну та суспільно значущу проблематику історичних досліджень;

- обґрунтування теми наукового дослідження щодо соціокультурної і господарчої історії міст відповідно до діючих програм розвитку малих та великих міст;
- володіння інтегральним інструментарієм щодо збереження історико-культурної спадщини світового, національного, та локального рівня;
- уміння розпізнавати, класифікувати та використовувати трансформаційні тенденції розвитку міського середовища як в історичній ретроспективі, так і в умовах сучасної глобалізації
- здійснення пошуку, опрацювання та введення до наукового обігу різноманітних історичних джерел з обраної тематики наукового дослідження;
- знайомство з напрацюваннями різних наукових шкіл історичного, філософського, культурологічного спрямування, уміння творчо і критично використовувати їх у своїй дослідницькій роботі;
- розуміння впливу суспільно-політичних, культурно-духовних, економічних обставин на формування змісту історичних документів та історичних студій;
- міждисциплінарний підхід до дослідження історії міст з використанням системного аналізу та цифрових технологій;
- систематичний моніторинг історіографічних новинок, провідних вітчизняних та закордонних наукових видань;
- здатність співпрацювати у міських трансверсальних проектах та кластерах – на рівні дослідницьких колективів, у партнерстві з державними установами, органами місцевого самоврядування та представниками місцевих громад.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Політичні вчення про суспільство і державу стародавнього світу і середньовіччя

Тема 1 Політичні та правові вчення у країнах Стародавнього Сходу.

Тема 2 Зародження та розвиток правової і політичної думки в Стародавній Греції.

Тема 3 Розвиток правових і політичних вчень у Стародавньому Римі.

Тема 4 Політичні та правові вчення в Західній Європі в період виникнення і розвитку феодалізму.

Тема 5 Українська політична та правова думка в період княжої доби IX-XIV ст.

Змістовий модуль 2 Політична думка нового і новітнього часу

Тема 6 Учення про право й державу доби Відродження та Реформації у Західній Європі.

Тема 7 Вплив Великої французької революції на розвиток політичної думки в Європі кінця XVIII – початку XIX ст.

Тема 8 Політико-правові ідеї в німецькій класичній філософії.

Тема 9 Політико-правові вчення XX ст.

2 Контрольні питання до змістового модуля 1

1. Зародження і становлення державно-правових поглядів у країнах Стародавнього Сходу.
2. Політико-правові вчення Давньої Індії.
3. Політико-правові вчення Давнього Китаю.
4. Назвати і проаналізувати етичні вчення Стародавнього Китаю.
5. Який вплив здійснювали етичні вчення Стародавнього Китаю на тогочасне політичне життя?
6. Який вплив мали політико-правові вчення Давньої Індії на тогочасне політичне життя?
7. Загальна характеристика витоків, етапів розвитку, досвіду і теоретичних здобутків правової і державницької думки у Стародавній Греції.
8. Держава і право у вченні Геракліта.
9. Ідеї про право і державу Демокріта та Сократа.
10. Вчення Платона про державу і закони.
11. Політичне і правове вчення Аристотеля.
12. Політичні і правові вчення в період занепаду давньогрецьких держав.
13. Зробити порівняльну характеристику ідей про право і державу Демокріта та Сократа.
14. Порівняти погляди Платона і Аристотеля про державу.
15. Основні положення вчення Епікура про право і державу.
16. Політичний бік вчення стоїків про державу і закони.
17. Вплив вчення Геракліта про державу і право на тогочасне політичне життя Стародавньої Греції.
18. Основні напрямки політико-правової думки в Стародавньому Римі.
19. Погляди Марка Туллія Ціцерона на право, закон і державу.

20. Римські юристи про право, закон, державу. Створення ними нової науки – юриспруденції.
21. Загальна характеристика і джерела права Візантії в IV–VII ст.
22. Політичні і правові ідеї первісного християнства.
23. Зародження теократичних доктрин. Августин Блаженний.
24. Який вплив мали грецькі мислителі на формування політико-правових ідей Рима?
25. Деталізувати і пояснити суть визначення держави, дане Цицероном.
26. Суть права (закон) зв'язку, дане Цицероном.
27. Проаналізувати логіко-правові конструкції римських юристів.
28. Охарактеризувати джерела права Візантії в IV–VII ст.
29. Загальна характеристика політико-правової думки західноєвропейського середньовічного суспільства.
30. Теократичні теорії в період виникнення і розвитку феодалізму.
31. Політико-правові ідеї середньовічних ересей.
32. Політико-правова теорія середньовічної схоластики. Фома Аквінський.
33. Середньовічні юристи.
34. Вчення про закони і державу Марсілія Падуанського.
35. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Середньовіччя.
36. Пояснити причини появи так званих теократичних теорій доби Середньовіччя.
37. Болгарські богоміли: особливості християнського світоспийняття.
38. Причини появи нових хвиль єретичних рухів другій половині XIV ст.
39. Фома Аквінський і філософська спадщина Аристотеля.
40. Середньовічні юристи: школа глоссаторів і постглоссатори.

41. Витоки, особливості формування і розвитку правової та політичної думки в Русі.
42. Загальна характеристика політичної та правової думки Київської Русі.
43. Політичні ідеї у творі Іларіона «Слово про Законі і Благодаті».
44. Політичні ідеї Володимира Мономаха.
45. Правові ідеї юридичних пам'яток Київської Русі.

3 Контрольні завдання до змістового модуля 1

Варіант № 1

1. Зародження і становлення державно-правових поглядів у країнах Стародавнього Сходу.
2. Правові ідеї юридичних пам'яток Київської Русі.

Варіант № 2

1. Політико-правові вчення Давньої Індії.
2. Політичні ідеї Володимира Мономаха.

Варіант № 3

1. Політико-правові вчення Давнього Китаю.
2. Політичні ідеї у творі Іларіона «Слово про Законі і Благодаті».

Варіант № 4

1. Назвати і проаналізувати етичні вчення Стародавнього Китаю.
2. Загальна характеристика політичної та правової думки Київської Русі.

Варіант № 5

1. Який вплив здійснювали етичні вчення Стародавнього Китаю на тогочасне політичне життя?
2. Витоки, особливості формування і розвитку правової та політичної думки в Русі.

Варіант № 6

1. Який вплив мали політико-правові вчення Давньої Індії на тогочасне політичне життя?
2. Середньовічні юристи: школа глоссаторів і постглоссатори.

Варіант № 7

1. Загальна характеристика витоків, етапів розвитку, досвіду і теоретичних здобутків правової і державницької думки у Стародавній Греції.
2. Фома Аквінський і філософська спадщина Аристотеля.

Варіант № 8

1. Держава і право у вченні Геракліта.
2. Причини появи нових хвиль єретичних рухів другої половині XIV ст.

Варіант № 9

1. Ідеї про право і державу Демокріта та Сократа.
2. Болгарські богоміли: особливості християнського світоспийняття.

Варіант № 10

1. Вчення Платона про державу і закони.
2. Пояснити причини появи так званих теократичних теорій доби Середньовіччя.

Варіант № 11

1. Політичне і правове вчення Аристотеля.
2. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Середньовіччя.

Варіант № 12

1. Політичні і правові вчення в період занепаду давньогрецьких держав.
2. Вчення про закони і державу Марсилія Падуанського.

Варіант № 13

1. Зробити порівняльну характеристику ідей про право і державу Демокріта та Сократа.
2. Середньовічні юристи.

Варіант № 14

1. Порівняти погляди Платона і Аристотеля про державу.
2. Політико-правова теорія середньовічної схоластики. Фома Аквінський.

Варіант № 15

1. Погляди Марка Туллія Ціцерона на право, закон і державу.
2. Охарактеризувати джерела права Візантії в IV–VII ст.

4 Контрольні питання до змістового модуля 2

1. Загальна характеристика епохи Відродження і Реформації.
2. Вчення Н. Макіавеллі про державу і політику.
3. Політико-правові ідеї Реформації.
4. Політичні ідеї тираноборцев. Етьєн де Ла Боесі.
5. Теорія державного суверенітету. Політичне вчення Ж. Бодена.
6. Політико-правові ідеї раннього комунізму. «Утопія» Т. Мора. «Місто Сонця» Т. Кампанелли.
7. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Відродження і Реформації
8. Назвати і охарактеризувати основні праці Н. Макіавеллі.
9. Проаналізувати систему політичних пріоритетів Н. Макіавеллі.
10. Ефективна форма правління, описана Н. Макіавеллі.
11. Мартін Лютер і його «95 тез»: політичний аналіз.
12. «Християнської спілки і братерства» протестантів в контексті розвитку політичної думки доби Реформації.
13. Погляди Жана Кальвіна на співвідношення церкви і держави.
14. Ранні комуністичні утопічні вчення: історико-політологічний аналіз.
15. Загальна характеристика політико-правової ідеології Просвітництва.
16. Правові і політичні погляди Вольтера.

17. Вчення про право і державу Шарля Монтеск'є.
18. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо.
19. Політико-правові вчення комунізму в передреволюційній Франції.
20. Основні напрямки політико-правової думки в період Французької революції.
21. Охарактеризуйте становлення світогляду Вольтера.
22. «Царство розуму» Вольтера.
23. Чому Вольтер займав критичну позицію щодо католицької церкви?
24. Охарактеризуйте погляди Монтеск'є на суспільство і державу.
25. Чому Монтеск'є називають класиком конституціоналізму?
26. Охарактеризуйте суть «народного суверенітету» Жан-Жака Руссо.
27. Проаналізуйте «Кодекс природи» Мореллі.
28. Назвати причини появи комуністичних ідей в добу Великої французької революції.
29. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології періоду німецької класичної філософії.
30. Вчення І. Канта про право і державу.
31. Політико-правова теорія І. Г. Фіхте.
32. Вчення Гегеля про державу і право.
33. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології у ХХ ст.

34. Співвідношення громадянського суспільства і держави за Гегелем.
35. Соціалістичні політико-правові вчення XX ст.
36. Ідеї солідаризму Л. Дюгі та його політико-правова концепція.
37. Неокантианські концепції права. Р. Штаммлер.
38. Психологічна теорія права Л. Петражицького.
39. Охарактеризуйте соціал-демократичні ідеї, опешіть їх недоліки і прорахунки.
40. Більшовизм і меншовизм як російський викревлений варіант марксизму.
41. Сутність системи ідей солідаризму.
42. Назвати причини «затребуваності» ідейного спадку Канта на початку XX ст.
43. Л. Петражицький як теоретик психологічного підходу до вирішення політичних питань.

5 Контрольні завдання до змістового модуля 2

Варіант № 1

1. Загальна характеристика епохи Відродження і Реформації.
2. Л. Петражицький як теоретик психологічного підходу до вирішення політичних питань.

Варіант № 2

1. Вчення Н. Макіавеллі про державу і політику.
2. Назвати причини «затребуваності» ідейного спадку Канта на початку XX ст.

Варіант № 3

1. Політико-правові ідеї Реформації.
2. Більшовизм і меншовизм як російський викривлений варіант марксизму.

Варіант № 4

1. Теорія державного суверенітету. Політичне вчення Ж. Бодена.
2. Охарактеризуйте соціал-демократичні ідеї, опешіть їх недоліки і прорахунки.

Варіант № 5

1. Політико-правові ідеї раннього комунізму. «Утопія» Т. Мора. «Місто Сонця» Т. Кампанелли.
2. Психологічна теорія права Л. Петражицького.

Варіант № 6

1. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Відродження і Реформації
2. Неокантианські концепції права. Р. Штаммлер.

Варіант № 7

1. Назвати і охарактеризувати основні праці Н. Макіавеллі.
2. Ідеї солідаризму Л. Дюгі та його політико-правова концепція.

Варіант № 8

1. Ефективна форма правління, описана Н. Макіавеллі.
2. Соціалістичні політико-правові вчення XX ст.

Варіант № 9

1. Мартін Лютер і його «95 тез»: політичний аналіз.
2. Співвідношення громадянського суспільства і держави за Гегелем.

Варіант № 10

1. «Християнської спілки і братерства» протестантів в контексті розвитку політичної думки доби Реформації.
2. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології у XX ст.

Варіант № 11

1. Погляди Жана Кальвіна на співвідношення церкви і держави.
2. Вчення Гегеля про державу і право.

Варіант № 12

1. Ранні комуністичні утопічні вчення: історико-політологічний аналіз.
2. Політико-правова теорія І. Г. Фіхте.

Варіант № 13

1. Правові і політичні погляди Вольтера.
2. Вчення І. Канта про право і державу.

Варіант № 14

1. Вчення про право і державу Шарля Монтеск'є.
2. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології періоду німецької класичної філософії.

Варіант № 15

1. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо.
2. Проаналізувати «Кодекс природи» Мореллі.

6 Контрольні питання до заліку з навчальної дисципліни

«Історія світової політичної думки»

1. Зародження і становлення державно-правових поглядів у країнах Стародавнього Сходу.
2. Політико-правові вчення Давньої Індії.
3. Політико-правові вчення Давнього Китаю.
4. Назвати і проаналізувати етичні вчення Стародавнього Китаю.
5. Який вплив здійснювали етичні вчення Стародавнього Китаю на тогочасне політичне життя?
6. Який вплив мали політико-правові вчення Давньої Індії на тогочасне політичне життя?
8. Держава і право у вченні Геракліта.
9. Ідеї про право і державу Демокріта та Сократа.
10. Вчення Платона про державу і закони.
11. Політичне і правове вчення Аристотеля.
12. Політичні і правові вчення в період занепаду давньогрецьких держав.
13. Зробити порівняльну характеристику ідей про право і державу Демокріта та Сократа.

14. Порівняти погляди Платона і Аристотеля про державу.
15. Основні положення вчення Епікура про право і державу.
16. Політичний бік вчення стоїків про державу і закони.
17. Вплив вчення Геракліта про державу і право на тогочасне політичне життя Стародавньої Греції.
18. Основні напрямки політико-правової думки в Стародавньому Римі.
19. Погляди Марка Туллія Цицерона на право, закон і державу.
20. Римські юристи про право, закон, державу. Створення ними нової науки – юриспруденції.
21. Загальна характеристика і джерела права Византиї в IV–VII ст.
22. Політичні і правові ідеї первісного християнства.
23. Зародження теократичних доктрин. Августин Блаженний.
24. Який вплив мали грецькі мислителі на формування політико-правових ідей Рима?
25. Деталізувати і пояснити суть визначення держави, дане Цицероном.
26. Суть права (закон) зв'язку за Цицероном.
27. Проаналізувати логіко-правові конструкції римських юристів.

28. Охарактеризувати джерела права Византиї в IV–VII ст.
29. Загальна характеристика політико-правової думки західноєвропейського середньовічного суспільства.
30. Теократичні теорії в період виникнення і розвитку феодалізму.
31. Політико-правові ідеї середньовічних ересей.
32. Політико-правова теорія середньовічної схоластики. Хома Аквінський.
33. Середньовічні юристи.
34. Вчення про закони і державу Марсиля Падуанського.
35. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Середньовіччя.
36. Пояснити причини появи так званих теократичних теорій доби Середньовіччя.
37. Болгарські богоміли: особливості християнського світоспийняття.
38. Причини появи нових хвиль еретичних рухів другії половині XIV ст.
39. Фома Аквінський і філософська спадщина Аристотеля.
40. Середньовічні юристи: школа глоссаторів і постглоссатори.

41. Витоки, особливості формування і розвитку правової та політичної думки в Русі.
42. Загальна характеристика політичної та правової думки Київської Русі.
43. Політичні ідеї у творі Іларіона «Слово про Закон і Благодать».
44. Політичні ідеї Володимира Мономаха.
45. Правові ідеї юридичних пам'яток Київської Русі.
46. Загальна характеристика епохи Відродження і Реформації.
47. Вчення Н. Макіавеллі про державу і політику.
48. Політико-правові ідеї Реформації.
49. Політичні ідеї тираноборцев. Етьєн де Ла Боезі.
50. Теорія державного суверенітету. Політичне вчення Ж. Бодена.
51. Політико-правові ідеї раннього комунізму. «Утопія» Т. Мора. «Місто Сонця» Т. Кампанелли.
52. Загальна характеристика політико-правової ідеології Просвітництва.
53. Правові і політичні погляди Вольтера.
54. Вчення про право і державу Шарля Монтеск'є.
55. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо.

56. Політико-правові вчення комунізму в передреволюційній Франції.
57. Основні напрямки політико-правової думки в період Французької революції.
58. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології періоду німецької класичної філософії.
59. Вчення І. Канта про право і державу.
60. Політико-правова теорія І. Г. Фіхте.
61. Вчення Гегеля про державу і право.
62. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології у ХХ ст.
63. Соціалістичні політико-правові вчення ХХ ст.
64. Ідеї солідаризму Л. Дюгі та його політико-правова концепція.
65. Неокантианські концепції права. Р. Штаммлер.
66. Психологічна теорія права Л. Петражицького.

7 Підсумкові завдання до заліку з навчальної дисципліни

«Історія світової політичної думки»

Варіант № 1

1. Зародження і становлення державно-правових поглядів у країнах Стародавнього Сходу.
2. Неокантианські концепції права. Р. Штаммлер.

Варіант № 2

1. Політико-правові вчення Давньої Індії.
2. Ідеї солідаризму Л. Дюгі та його політико-правова концепція.

Варіант № 3

1. Політико-правові вчення Давнього Китаю.
2. Соціалістичні політико-правові вчення ХХ ст.

Варіант № 4

1. Назвати і проаналізувати етичні вчення Стародавнього Китаю.
2. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології у ХХ ст.

Варіант № 5

1. Який вплив здійснювали етичні вчення Стародавнього Китаю на тогочасне політичне життя?
2. Вчення Гегеля про державу і право.

Варіант № 6

1. Який вплив мали політико-правові вчення Давньої Індії на тогочасне політичне життя?
2. Політико-правова теорія І. Г. Фіхте.

Варіант № 7

1. Держава і право у вченні Геракліта.
2. Вчення І. Канта про право і державу.

Варіант № 8

1. Ідеї про право і державу Демокріта та Сократа.
2. Психологічна теорія права Л. Петражицького.

Варіант № 9

1. Вчення Платона про державу і закони.
2. Загальна характеристика основних напрямів політичної та правової ідеології періоду німецької класичної філософії.

Варіант № 10

1. Політичне і правове вчення Аристотеля.
2. Основні напрямки політико-правової думки в період Французької революції.

Варіант № 11

1. Політичні і правові вчення в період занепаду давньогрецьких держав.
2. Політико-правові вчення комунізму в передреволюційній Франції.

Варіант № 12

1. Зробити порівняльну характеристику ідей про право і державу Демокріта та Сократа.
2. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо.

Варіант № 13

1. Порівняти погляди Платона і Аристотеля про державу.
2. Вчення про право і державу Шарля Монтеск'є.

Варіант № 14

1. Основні положення вчення Епікура про право і державу.
2. Правові і політичні погляди Вольтера.

Варіант № 15

1. Політичний бік вчення стоїків про державу і закони.
2. Загальна характеристика політико-правової ідеології Просвітництва.

Варіант № 16

1. Вплив вчення Геракліта про державу і право на тогочасне політичне життя Стародавньої Греції.
2. Політико-правові ідеї раннього комунізму. «Утопія» Т. Мора. «Місто Сонця» Т. Кампанелли.

Варіант № 17

1. Основні напрямки політико-правової думки в Стародавньому Римі.
2. Теорія державного суверенітету. Політичне вчення Ж. Бодена.

Варіант № 18

1. Погляди Марка Туллія Ціцерона на право, закон і державу.
2. Політичні ідеї тираноборцев. Етьєн де Ла Боєсі.

Варіант № 19

1. Римські юристи про право, закон, державу. Створення ними нової науки – юриспруденції.
2. Політико-правові ідеї Реформації.

Варіант № 20

1. Загальна характеристика і джерела права Візантії в IV–VII ст.
2. Вчення Н. Макіавеллі про державу і політику.

Варіант № 21

1. Політичні і правові ідеї первісного християнства.
2. Загальна характеристика епохи Відродження і Реформації.

Варіант № 22

1. Зародження теократичних доктрин. Августин Блаженний.
2. Правові ідеї юридичних пам'яток Київської Русі.

Варіант № 23

1. Який вплив мали грецькі мислителі на формування політико-правових ідей Рима?
2. Політичні ідеї Володимира Мономаха.

Варіант № 24

1. Деталізувати і пояснити суть визначення держави, дане Цицероном.
2. Політичні ідеї у творі Іларіона «Слово про Закон і Благодать».

Варіант № 25

1. Суть права (закон) зв'язку за Цицероном.
2. Загальна характеристика політичної та правової думки Київської Русі.

Варіант № 26

1. Проаналізувати логіко-правові конструкції римських юристів.
2. Витоки, особливості формування і розвитку правової та політичної думки в Русі.

Варіант № 27

1. Охарактеризувати джерела права Візантії в IV–VII ст.
2. Середньовічні юристи: школа глоссаторів і постглоссатори.

Варіант № 28

1. Загальна характеристика політико-правової думки західно-європейського середньовічного суспільства.
2. Фома Аквінський і філософська спадщина Аристотеля.

Варіант № 29

1. Теократичні теорії в період виникнення і розвитку феодалізму.
2. Причини появи нових хвиль єретичних рухів другії половині XIV ст.

Варіант № 30

1. Охарактеризуйте історичні умови формування політичної думки доби Середньовіччя.
2. Середньовічні юристи.

Список рекомендованої літератури

Базова

1. Андрусак Т. Г. Історія політичних та правових вчень / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. / Т. Г. Андрусак. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 220 с.
2. История политических и правовых учений / Под ред. О. Э. Лейста. – М. : Наука, 1997. – 369 с.
3. Марчук В. П. Історія політичних і правових вчень: навч. посібник / В. П. Марчук, Г. В. Марчук. – Київ : ДП «Вид. Дім Персонал», 2009. – 480 с.
4. Мережко А. А. История международно-правовых учений : учебное пособие. – Київ : Юридична думка, 2004. – 296 с.
5. Мережко А. А. История международно-правовых учений / А. А. Мережко – Київ : Таксон, 2006. – 492 с.
6. Мироненко О. М. Історія вчень про державу і право : навч. посібник / О. М. Мироненко, В. П. Горбатенко. – Київ : Академія, 2010. – 454 с.
7. История политических и правовых учений : учебник для вузов / Под общ. ред. члена-корреспондента РАН, доктора юридических наук, профессора В. С. Нерсесянца. – М. : Издательская группа НОРМА–ИНФРА, 1998. – 736.
8. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень : навч. посібник /Є. М. Орач. – Київ : Атіка, 2005. – 560 с.
9. Шульженко Ф. П. Історія політичних та правових вчень : підручник / Ф. П. Шульженко. – Київ : Юрінком Інтер, 2007. – 464 с.

Допоміжна

1. Антологія лібералізму і політико-правничі вчення та верховенство права / Наук. ред. С. Головатий. – Київ : Книги для бізнесу, 2008. – 992 с.
2. Аристотель. Политика. Афинская полития / Аристотель. – М. : Мысль, 1997. – С. 271–343.

3. Гегель Г.-В.-Ф. Политические произведения / Г.-В.-Ф. Гегель. – М. : Наука, 1987. – 438 с.
4. Гегель Г.-В.-Ф. Философия права / Г.-В.-Ф. Гегель. – М. : Мысль, 1990. – 524 с.
5. Драгоманов М. Вибране / М. Драгоманов. – Київ : Либідь, 1991. – 688 с.
6. Кухта Б. Л. З історії української політичної думки / Б. Л. Кухта. – Львів, 1994. – 394 с.
7. Макиавелли Н. Государь / Н. Макиавелли. – М. : Плонета, 1990. – 90 с.
8. Платон. Держава / Платон. – Київ : Основи, 2000. – 355 с.
9. Політологія. Кінець ХІХ – перша половина ХХ ст. : Хрестоматія / За ред. О. І. Сомківа. – Львів : Світ, 1996. – 786 с.
10. Шульженко Ф. П. Історія політичних і правових вчень / Ф. П. Шульженко, Т. Г. Андрусак. – Київ : Юрінком Інтер, 1999. – 304 с.

Виробничо-практичне видання

Контрольні завдання
для очної і заочної форм навчання
змістових модулів 1–2,
заліку з навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ»

*(освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії, галузь знань
03 – Гуманітарні науки, спеціальність 032 – Історія та археологія)*

Укладач **ЯЦЮК** Микола Володимирович

Відповідальний за випуск *О. Л. Рябченко*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *М. В. Яцюк*

План 2018, поз. 436 М

Підп. до друку 30.05.2018. Формат 60x84/16.

Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 1,0.

Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.